

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Lausunto

Eduskunnan hallintovaliokunta
Postiosoite
Postinumero POSTITOIMIPAIKKA

31.1.2023

Viite
HE 133/2022 vp / Kirjallinen kuuleminen 1.2.2023

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Verohallinnon asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 133/2022 vp eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi.

Lausunto

Verohallinto kannattaa esitystä. Esityksen mukaisilla menettelyillä digitaalisesta henkilöllisyydestä edistetään digitaalisia asiointimahdollisuuksia ja kansalaisen mahdollisuuksia sähköisen identiteetin hallintaan. Vaikka esityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia verotukseen, tukee esitys Verohallinnon tavoitteita nykyaikaisten digitaalisten palveluiden kehittämisessä.

Eduskunnassa on tällä hetkellä vireillä digitaalista henkilöllisyyttä koskevan esityksen lisäksi myös esitys henkilötunnusta koskevan sääntelyn uudistaminen (HE 132/2022 vp). Esitysten tavoitteena on helpottaa henkilötunnuksen, digitaalisten identiteettien ja sähköisten tunnistusvälineiden saamista ja hallintaa.

Verohallinto toteaa yleisenä huomiona, että erityisesti ulkomaalaisen etärekisteröinti ja ulkomaalaisen asiointiväline voivat aiheuttaa sellaisia riskejä viranomaisten toimintaan, joita ei ole valmistelun yhteydessä voitu selvittää. Tämä johtuu siitä, että etärekisteröinnin perusteella luodun identiteetin ja ulkomaalaisen asiointivälineen käytön mahdollistaminen on viranomaisten harkinnassa ja mahdollisen väärinkäytöksen vaikutukset kohdistuvat viranomaisessa käsiteltävään asiaan, esimerkiksi verotukseen. Verohallinto on todennut, että erityisesti etärekisteröintiä ja ulkomaalaisen asiointivälinettä koskevat uudistukset lisäävät jonkin verran verovalvonnan kustannuksia ja riskiä harmaan talouden toiminnassa. Hallituksen esityksen vaikutustenarvioissa (kohta 4.2.4.4.) on todettu, että Digi- ja väestötietovirasto sekä poliisi varautuvat reagoimaan digitaalisten asiointivälineiden väärinkäytöshavaintoihin ja pitämään ajankohtaista uhkakuvaa uhkien havaitsemiksi. Verohallinto pitää tärkeänä että Digi- ja väestötietovirasto sekä poliisi ottavat uhkakuvassa ja muussa varautumisessa huomioon myös ne havainnot, jotka tehdään niissä viranomaisissa, joissa asiointivälineitä käytetään.

Johtava asiantuntija

Taito von Konow